

Riktlinjer för ersättning till gode män för ensamkommande barn enligt lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn

Tillämpning

Riktlinjerna i detta dokument tillämpas av överförmyndarnämnden i Växjö vid prövning av ersättning till ställföreträdare förordnade enligt lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn. Riktlinjerna tillämpas från 1 januari 2016 tills vidare.

Uppdraget

En god man enligt lag om god man för ensamkommande barn har att i vårdnadshavares och förmyndares ställe ansvara för barnets personliga förhållanden och sköta dess angelägenheter. Gode mannen har rätt och skyldighet att bestämma i alla frågor som rör barnets angelägenheter, personliga såväl som ekonomiska och rättsliga. Däremot ingår det inte i uppdraget att sköta den dagliga omvårdnaden eller tillsynen av barnet. Gode mannen har heller ingen försörjningsskyldighet gentemot barnet. Gode mannen har en skyldighet att delta i utbildning och tillgodogöra sig den kunskap som behövs för uppdraget.

Av 12 § lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn framgår att 11 kap 14 § samt 12, 14, 16 och 19-21 kap föräldrabalken tillämpas i frågor om god man för ensamkommande barn.

Arvodet

Lagstiftaren säger att ett uppdrag som god man eller förvaltare till stor del är ett ideellt uppdrag. Hen kan därför inte förvänta sig ett arvode som kan jämföras med lön och som omfattar allt vad denne har utfört.

En god man för ensamkommande barn har rätt till ett skäligt arvode för uppdraget och ersättning för de utgifter som varit skäligen påkallade för uppdragets fullgörande (12 kap 16 § föräldrabalken). Gode mannen har dock inte rätt till arvode för sådant som inte ingår i uppdraget.

Beslut om arvode och ersättning för utgifter fattas av överförmyndarnämnden. Överförmyndarnämnden bestämmer dessutom i vad mån arvode och ersättning för utgifter ska betalas med medel som tillhör den enskilde.

Överförmyndarnämnden

Om det inte finns särskilda skäl för något annat, ska arvode och ersättning för utgifter, inklusive de avgifter och skatter som utgår på dem, betalas med den enskildes medel i den mån hans eller hennes beräknade inkomst under det år när uppdraget utförs överstiger 2,65 gånger prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ *socialförsäkringsbalken* eller hans eller hennes tillgångar under samma år överstiger två gånger prisbasbeloppet.

Arvode och ersättning för utgifter som inte ska betalas med den enskildes eller dödsboets medel ska betalas av kommunen. Lag (2010:1203). Eftersom ensamkommande barn sällan varken har inkomster eller tillgångar betalas arvodet i dessa fall i princip alltid av kommunen. Kommunen har enligt 8 § förordning (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. rätt till ersättning för kostnader för god man till ensamkommande barn som omfattas av 1 § första stycket 1 och 2 lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Arvode enligt prisbasbelopp

Arvodet är knutet som procentsatser till gällande prisbasbelopp¹. Överförmyndarnämnden bedömer att en % - sats gör riktlinjerna för arvode mer hållbara på sikt. Dessa behöver inte årligen förändras om inga andra radikala faktorer förändras.

Arvodets storlek

Ett arvode om 6 % av ett prisbasbelopp per månad utgår till gode män för ensamkommande barn under den tid som barnet inte har uppehållstillstånd samt fram till en månad efter barnet fått uppehållstillstånd. Därefter utgår ett arvode om 3 % av ett prisbasbelopp per månad.

Arvode utöver schablon för extra ordinära insatser

Om det undantagsvis skulle vara ett uppdrag som kräver extraordinära insatser kan gode mannen begära arvode utöver schablon, vilket då bedöms i likhet med andra anspråk på extra arvode. Arvode utgår i dessa fall utöver schablon med ett belopp motsvarande 200 kr/timme. Sådant som kan ligga i dessa uppdrag kan vara då det ensamkommande barnet är inblandat i polisutredning, är föremål för LVU-placering för ex missbruk. Avstämning i sådana ärenden görs tillsammans med socialtjänsten. Sådant som ingår i asylutredningen ingår inte i vad som kan ge arvode utöver schablon.

¹ Enligt socialförsäkringsbalken (2010:110)

Överförmyndarnämnden**Minskat arvode**

Skulle uppdraget inte bedömas vara tillfredställande utfört, om gode mannen inte lämnar uppgifter eller redovisning som överförmyndarnämnden begär eller om redovisning inte inkommer i tid kan arvodet minskas i förhållande till detta.

Startarvode

För nya uppdrag utgår ett startarvode om 2 500 kr. Startarvodet utbetalas vid första ordinarie utbetalning för uppdraget, efter att förteckning och redogörelse lämnats. Startarvode ges endast en gång per barn och inte vid byte av god man. Startarvodet kan sättas ned delvis eller helt beroende på uppdraget, t ex om gode mannen begär sitt entledigande kort efter åtagandet eller om gode mannen inte utfört sitt uppdrag tillfredställande. Asylprövningen beräknas ingå i startarvodet.

Utbetalning av arvodet

Utbetalning av arvodet till gode män för ensamkommande barn sker kvartalsvis i april, juli, oktober och januari för föregående kvartal. För att arvode ska utbetalas i april, juli, oktober och januari för föregående kvartal ska gode mannens redogörelse för det gångna halvåret vara överförmyndarnämnden tillhanda senast den 5:e i månaden efter halvårets utgång. Vid uppdraget början lämnas redogörelse första kvartalet.

Ersättning för kostnader

Ersättning för kostnader i uppdraget utgår med schablon motsvarande 1 % av prisbasbeloppet per månad för asyltiden till och med en månad efter beslut om uppehållstillstånd. Efter den tiden utgår ersättning för kostnader i uppdraget med schablon om 0,5% av prisbasbeloppet per månad.

Redogörelse för uppdraget

Gode mannen är skyldig att lämna redogörelse för uppdraget. För att arvode ska utgå enligt schablon ska redogörelse lämnas för första kvartalet och sedan halvårsvis. Om redogörelse för föregående halvår inte är överförmyndarnämnden till handa senast den 15 i månaden efter varje kvartal kommer arvodet sättas ned enligt rubriken ”nedsättning av arvode” för kommande kvartal.